

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi E. D.
o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego
z dnia 21 grudnia 2009 r.,
wydanego w sprawie z powództwa E. D.
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej
w S.
z udziałem interwenienta ubocznego:
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń - Spółki Akcyjnej Centrum Operacyjne
Likwidacji Szkód i Świadczeń Zespołu Likwidacji Szkód Medycznych w Ł.
o zadośćuczynienie, rentę i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 marca 2013 r.,
zażalenia powódki (skarżącej)
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 18 lipca 2012 r.,

- 1) oddala zażalenie;
- 2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego na rzecz adw. T. S. wynagrodzenie w kwocie 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2012 r., Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powódki E. D. o wznowienie postępowania w sprawie przeciwko Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w S., przy udziale interwenienta ubocznego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej Centrum Operacyjnego Likwidacji Szkód i Świadczeń Zespołu Likwidacji Szkód Medycznych w Ł., zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 21 grudnia 2009 r.

Jako podstawę wznowienia postępowania powódka wskazała art. 403 § 2 k.p.c. i wniosła o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie jej żądania zasądzenia na jej rzecz kwoty 400.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Podniosła, że przy wydawaniu orzeczenia nie uwzględniono specjalistycznej opinii lekarskiej wydanej na jej zlecenie z dnia 7 kwietnia 2012 r. przez Komisję Niezależnych Specjalistów ds. Orzecznictwa Medycznego z Zakresu Ortopedii i Neurologii, w której określono na 80% poniesiony przez nią łączny uszczerbek na zdrowiu oraz wskazano bezpośredni związek tego uszczerbku z powikłaniami porodu. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, skarżąca nie powołała jednak jakiegokolwiek okoliczności odpowiadających ustawowym podstawom wznowienia określonym w przepisach art. 401 k.p.c., art. 401¹ k.p.c. oraz art. 403 k.p.c. Dołączony do skargi dokument nie ma charakteru dokumentu wcześniej „nieujawnionego” i przez to dla skarżącej niedostępnego. Gdyby zaś przyjąć, że załączona do skargi o wznowienie postępowania opinia opisuje stan zdrowia skarżącej już po prawomocnym zakończeniu poprzedniego postępowania, uwzględniając przy tym dalsze ujawnione przy tym następstwa powikłań, to i tak dowód ten nie mógłby stanowić podstawy wznowienia, albowiem nie można opierać skargi o wznowienie na okolicznościach powstałych po uprawomocnieniu się orzeczenia.

Powódka zaskarżyła powyższe postanowienie w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie do ponownego rozpoznania. Zarzuciła naruszenie art. 403 § 2 k.p.c. poprzez bezzasadne przyjęcie, iż wniesiona przez powódkę skarga o wznowienie postępowania nie jest oparta na ustawowej podstawie wznowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 410 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Niewątpliwie ocena podstaw skargi na etapie wstępnym ogranicza się do ustalenia, czy skarżący wskazuje podstawę wznowienia, która odpowiada jednej z podanych w Kodeksie postępowania cywilnego przyczyn uzasadniających żądanie wznowienia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 grudnia 2011 r., II CZ 123/11, nie publ.; z dnia 21 lipca 2011 r., V CZ 50/11, nie publ.; z dnia 10 lipca 2008 r., III CZ 28/08, nie publ.). Innymi słowy, skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy wskazana przez stronę podstawa nie zostanie przez sąd stwierdzona (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/05, Biul. SN 2005, nr 9, s. 14; z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 48; z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, nie publ.; z dnia 21 września 2007 r. V CZ 88/07 nie publ.; z dnia 9 października 2009 r., II CZ 51/09, nie publ.; z dnia 22 kwietnia 2010 r., II CZ 27/10, nie publ.; z dnia 5 listopada 2010 r., I CZ 107/10, nie publ.). Sąd Apelacyjny, wbrew podnoszonym zarzutom, nie wykroczył poza ramy wstępnej kontroli skargi, która ma charakter formalny. Poprzestał na zbadaniu, czy wskazane przez powódkę podstawy mieszczą się w zamkniętym katalogu przewidzianym w art. 401, art. 401¹, art. 403 i art. 404 k.p.c. i czy podane w skardze jako jej uzasadnienie okoliczności przystają do jednej z ustawowych podstaw wznowienia postępowania. Powódka, zarówno w skardze jak i zażaleniu, powołała się na opinię lekarską wydaną na jej zlecenie w dniu 7 kwietnia 2012 r. przez Komisję Niezależnych Specjalistów ds. Orzecznictwa Medycznego z zakresu ortopedii i neurologii oraz na badanie z dnia 30 marca 2012 r., co wiązała z możliwością występowania w sprawie przesłanki wznowienia określonej w art. 403 § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. jest uzależniona od zaistnienia łącznie trzech przesłanek: wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub

środków dowodowych, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane, możliwości ich wpływu na wynik sprawy oraz niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu. W judykaturze przyjmuje się zgodnie, że podstawą wznowienia nie może być środek dowodowy, który powstał dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1969 r., 7 III PZP 63/68, OSNC 1969, nr 12, poz. 208 i postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 września 2005 r., II CZ 78/05, nie publ.; z dnia 14 lutego 2007 r., II CZ 120/06, nie publ.; z dnia 30 maja 2007 r., I CZ 40/07, nie publ.). Oba dokumenty, powołane przez skarżącą, zostały wydane (powstały) już po uprawomocnieniu zaskarżonego skargą wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 21 grudnia 2009 r. i nie istniały w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym. W konsekwencji, wobec powstania środków dowodowych (badania oraz opinii prywatnej) już po uprawomocnieniu się orzeczenia, dokumenty powoływane przez powódkę nie mogły stanowić środków dowodowych, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c.

Wprawdzie w art. 403 § 2 k.p.c. mowa jest o tym, że podstawę wznowienia mogą stanowić także okoliczności faktyczne. Chodzi więc o takie okoliczności faktyczne, które istniały w trakcie postępowania, a które zostały wykryte przez stronę dopiero po uprawomocnieniu się zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania orzeczenia. Za takie okoliczności, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c., nie można jednak uznać okoliczności wynikających z dowodów, na które powołała się powódka w skardze o wznowienie postępowania, gdyż dotyczyły one stanu zdrowia powódki będącego następstwem zdarzeń, z którymi powódka wiązała odpowiedzialność pozwanego. Dowody te dotyczyły więc okoliczności powołanych w podstawie faktycznej powództwa – w szczególności stanu zdrowia powódki i doznanego przez nią uszczerbku na zdrowiu - które były przedmiotem twierdzeń powódki oraz ustaleń sądów obu instancji w prawomocnie zakończonym postępowaniu sądowym. Okoliczności wynikających z załączonych do skargi dowodów nie można więc uznać za nowych w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. Nie jest bowiem wykryciem okoliczności faktycznych ocena okoliczności stwierdzonych w prawomocnie zakończonym postępowaniu odmienna od

dokonanej przez sąd, który rozstrzygnął sprawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 1971 r., II CO 3/71, Biul. SN 1971, nr 10-11, s. 164).

Podzielić należy także stanowisko Sądu Apelacyjnego, że gdyby przyjąć, że opinia opisuje stan zdrowia skarżącej już po prawomocnym zakończeniu poprzedniego postępowania, uwzględniając przy tym dalsze ujawnione przy tym następstwa powikłań, to dowód ten nie mógłby stanowić podstawy wznowienia, albowiem nie można opierać skargi o wznowienie na okolicznościach powstałych po uprawomocnieniu się orzeczenia. W takim przypadku, negatywnym skutkiem dla strony zapobiega rozstrzygnięcie ustalające odpowiedzialność pozwanego na przyszłość. Realizacja skutków wynikających z tego rodzaju orzeczenia nie następuje jednak poprzez wniesienie skargi o wznowienie postępowania.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. Na wniosek pełnomocnika powódki o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu zażaleniowym orzeczono o tych kosztach na podstawie § 19 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 2 oraz § 6 pkt 7 i § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).